

Tidpunkt: tisdag den 30 januari 2018 kl. 16:30 – 16:39

Plats: Virvelvinden, plan 5, Stadshuset

Justerat: måndagen den 5 februari 2018 kl. 18:00

Mirja Räihä

Yvonne Fernell-Ingelström

Niklas Malmström, sekreterare

Närvarande

Ordförande Mirja Räihä (S)

Vice ordf. Johanna Sjö (M) från §10

Ledamöterna

Kadir Kasirga (S)

Inger Edvardsson (S)

Suleiman Said (S)

Magnus Runsten (MP)

Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP)

Tina Kratz (V)

Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Johan Paccamonti (M)

Eva Solberg (M)

Gulan Avci (L)

Johan Fälldin (C)

Tjänstg. Ers

Tatjana Kovacic (M) för Johanna Sjö (M) §1-9

Ersättarna

Ulrika Ström (S)

Stian Raneke (S)

Anders Lindell (MP)

Arne Bringentoff (MP)

Anki Erdmann (V)

Lisa Palm (FI)

Tatjana Kovacic (M) från §10

Per Hagwall (M)

Ann-Louise Ebérus (M)

Jan Tigerström (M)

Per Henriksson (L)

Ofelia Namazova (KD)

Förhinder hade anmälts av ersättaren Emmelie Renlund (S).

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Arjun Bakshi.

Närvarande tjänstemän i övrigt var Arja Lindholm, Bengt Jönsson,

Charlotte Goliath, Karin Eriksson-Bech, Kicki Wattjersson. Närvarande

personalföreträdare var Anna Gräslund, Lärarnas Riksförbund. Närvarade

gjorde även borgarrådssekreterare Peter Lindh.

§ 1

Sammanträdets öppnande och godkännande av föredragningslista

Ordföranden Mirja Räihä (S) öppnade sammanträdet. Föredragningslistan godkändes.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordföranden Mirja Räihä (S) och ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström (M) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras måndagen den 5 februari.

§ 3

Beslut om närvarorätt för personalföreträdare

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att ge personalföreträdaren Anna Gräslund, Lärarnas Riksförbund, rätt att närvara vid nämndens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Mirja Räihä (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att ge personalföreträdaren Anna Gräslund, Lärarnas Riksförbund, rätt att närvara vid nämndens sammanträde.

§ 4**Yttrande över remiss om Motion (2017:40) om att kommunen skall informera om återvändningsbidrag för hemvändande flyktingar och även i förekommande fall utbetala kommunala återvändningsbidrag**

AMN 2017-0254-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Yttrande över remiss om Motion (2017:40) om att kommunen skall informera om återvändningsbidrag för hemvändande flyktingar och även i förekommande fall utbetala kommunala återvändningsbidrag* av Per Ossmer (SD) och Martin Westmont (SD).

Enligt motionärerna bör Stockholms stad driva en generös återvändningspolitik och skapa goda förutsättningar för de invandrare som önskar att kunna återvända till sina hemländer. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att uppdra åt socialroteln att genom lämpliga kommunala organ informera om möjligheterna till återvändningsbidrag för hemvändande flyktingar från Migrationsverket och från Stockholms stad.
- att kommunala återvändningsbidrag skall kunna utgå från Stockholms stad och då finansieras genom användning av den centrala medelreserven.

Förvaltningen pekar på att återvandring är en mänsklig rättighet enligt FN:s deklaration från 1948 om de mänskliga rättigheterna. Migrationsverket ska enligt ett regeringsuppdrag arbeta med frivillig återvandring. I uppdraget ingår att underlätta återvandring för personer som har fått uppehållstillstånd i Sverige som flyktingar och andra skyddsbehövande eller som har tagits ut på flyktingkvoten. Person med uppehållstillstånd som vill återvända till hemlandet har möjlighet att efter prövning få statligt bidrag till resekostnad från Migrationsverket. Under 2016 och 2017 betalade Migrationsverket ut resebidrag till totalt åtta personer i hela riket.

Vad gäller förslagen i remissen bedömer Arbetsmarknadsförvaltningen att information som lämnas via Migrationsverkets hemsida eller som kan lämnas av t.ex. arbetsmarknadsförvaltningen, medborgarkontor eller frivilliga organisationer i frågor om frivillig återvandring är tillräcklig. Det har heller inte getts uttryck från stadens medborgare eller grupper

av sådana om ett prioriterat behov av att ytterligare utveckla verksamheten för frivillig återvandring.

Mot bakgrund av antalet personer i riket som har beviljats statligt stöd under 2016 och 2017, totalt 8 personer, drar förvaltningen slutsatsen att det inte finns något behov av att erbjuda kommunalt återvandringsbidrag.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2018.

Beslutsgång

Ordföranden Mirja Räihä (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 5

Yttrande över remiss av ”Ett Stockholm för alla - Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023”

AMN 2017-0290-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Ärendet

Kansliet för mänskliga rättigheter på stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023* som arbetsmarknadsnämnden fått för yttrande.

Programmet anger riktningen på stadens arbete mot målet om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering. Det beskriver åtta fokusområden som är prioriterade, varav huvuddelen berör arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Till varje fokusområde finns föreslagna indikatorer som ska möjliggöra uppföljning av arbetet. Som stöd i arbetet finns också strategier och förhållningssätt beskrivna.

Arbetsmarknadsförvaltningen är i huvudsak positiv till programmet, som är väl genomarbetat och innehåller relevanta prioriteringar. Förvaltningen konstaterar dock att såväl vad gäller arbetsmarknadsområdet som utbildningsområdet finns svårigheter kopplade till uppföljning av programmet och vissa av de indikatorer som föreslås. Förvaltningen anser att det krävs ytterligare analys vad gäller detta område. När det gäller vuxenutbildningen kan ett sådant analysarbete ske inom arbetsmarknadsförvaltningen i samband med arbetet med programmet, medan indikatorerna inom arbetsmarknadsområdet fortsatt behöver diskuteras och utvecklas stadsövergripande då det berör många nämnder.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2018.

Förslag till beslut

Ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Gulan Avcı (L) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra. Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Gulan Avcı (L) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

Att besvara remissen enligt följande.

Alla stockholmare ska ha friheten att kunna forma sitt eget liv, utbilda sig, arbeta, delta i samhällslivet och leva i gemenskap med andra.

På samma sätt som det nuvarande programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, som antogs under Alliansens tid vid majoritet, innehåller föreliggande förslag till program konkreta mål och indikatorer med en tydlig ansvarsfördelning. Vi ser dock att det finns områden som kan förbättras.

Ett tillgängligt Stockholm där alla har möjlighet att delta kräver att alla stadens nämnder och bolag arbetar i samma riktning och tar sitt ansvar. Därför är det bra att programmet spänner över hela stadens verksamhet. Samtidigt kan inte de verksamheter förbises, som har till huvudsaklig uppgift att hjälpa och stödja personer med funktionsnedsättning.

Vi ser exempelvis med stor oro på de rapporter som har nått oss om försämrad rätt till ledsagning som drabbar synskadade, och som inte har någon grund i politiska beslut utan i ändrad praxis på tjänstemannanivå. Detsamma gäller försämringar i rätten till kontaktperson. Staden kan inte med ena handen anta program som innehåller ambitiösa föresatser om rätten till en meningsfull fritid och att delta i samhällslivet, och med andra handen inskränka stockholmarnas möjligheter att göra just detta.

Rätten att kunna bestämma över sitt liv förutsätter valfrihet.

Personer med funktionsnedsättning kan behöva hjälp med behov

som är mycket grundläggande och som har en avgörande roll för deras förmåga att klara sig i vardagen, och det är därför självklart att de så långt som möjligt måste kunna välja vem som ska ge dem denna hjälp. Det är därför synd att valfrihetsperspektivet saknas helt i förslaget till program.

Personer med funktionsnedsättning ska inte bara kunna ha en anställning – de ska också kunna starta och driva företag. Det är viktigt att information och blanketter som krävs för att starta företag är tillgängliga. Det gäller även blanketter för att ansöka om föreningsbidrag, något som inte alltid är fallet idag.

Något som är speciellt påtagligt för alla människor med någon form av funktionsnedsättning är att de problem som finns i samhället i stort ofta får än starkare negativ effekt. Bristen på bostäder är ett av vår tids största problem, och får vida konsekvenser för människor som har svårt att hitta bostad. För att hitta en långsiktig lösning måste staden aktivt arbeta för att bygga fler bostäder, i högre takt, och att med stadens bostadsbolag kontinuerligt testa nya metoder för att bygga billigare.

Staden ska kontinuerligt arbeta för att ha en mer inkluderande fysisk utformning. För att garantera detta behöver förankringsarbetet vid detaljplanerprocesser engagera fler redan vid ett tidigt stadie i planeringsprocessen och expertgrupper med expertis rörande funktionshinderfrågor måste ges möjlighet att vara delaktiga i stadens fysiska utveckling.

Frågan om ett tillgängligt utbud av konst och kultur är större än bara en fråga om fysisk tillgänglighet till utställningslokalerna. Det handlar också om ett utbud av kulturella uttryck som är möjliga att ta del av även för besökare som har olika typer av funktionsnedsättningar. Exempel är permanenta multisensoriska verksamheter på stadens kulturinstitutioner.

Särskilt uttalande

Ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) och ledamoten Johan Fällidin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Särskilt uttalande

Det är positivt att ett förslag till Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 har tagits fram. Däremot har arbetsmarknadsförvaltningen inkommit med en rad kritiska synpunkter. Alliansen instämmer till stora delar med de punkter som förvaltningen tar upp som problematiska. Det behöver tydliggöras vilka inom staden som ansvarar för att utföra

det som i programmet gäller att staden ska erbjuda *ändamålsenligt stöd och effektiv matchning*. Ansvarsfördelningen mellan olika nämnder behöver här vara tydlig. Samt hur avgränsning och ansvaret ser ut för samverkan med arbetsförmedlingen.

Alliansen är ytterst kritiska till indikatorn: *Andel vuxna personer med funktionsnedsättning som är beviljade insatser från socialtjänsten och som kan försörja sig själva*. Vi tolkar detta som att funktionsnedsatta personer som går från försörjningsstöd till exempelvis aktivitetsersättning eller sjukersättning, ska räknas till självförsörjande. Staden står alltså inte längre för deras försörjning, samtidigt står personen utanför arbetsmarknaden. Räknas dessa personer som självförsörjande, trots att de erhåller bidrag, riskerar strävan att få dessa människor i arbetet gå åt motsatt håll. Individens möjligheter till inträde på arbetsmarknaden kommer avsevärt att försämrans.

Enligt programmet ska staden aktivt erbjuda personer med funktionsnedsättning, anställning, praktikplatser och sommarjobb. Det saknas dock indikatorer för att kunna följa upp detta mål. Det blir problematiskt när det inte finns möjligheter att föra register över personer med funktionsnedsättning, hur ska uppföljning då ske? Det måste iså fall finnas andra sätt att följa upp uppdraget på ett lagligt sätt. Antingen får det skapas möjligheter att följa upp eller också måste målet tas bort.

När det gäller fokusområdet rätten till utbildning föreslås bland annat uppföljning av andel elever med funktionsnedsättning inom respektive skolform som upplever att de får de hjälpmedel de behöver. Samt uppföljning av andel elever med särskilt stöd som når målen för respektive skolform. Även här blir det svårt att tillämpa en trovärdig uppföljning när det inte finns möjlighet att registrera personer med funktionsvariation.

Det idag finns omfattande program inom området mänskliga rättigheter ett gemensamt program för alla delar inom området hade därför underlättat implementeringsarbetet och efterlevnaden. Det måste finnas rimliga förutsättningar och tillräckligt med stöd för våra medarbetare att kunna arbeta efter de direktiv som ges.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Särskilt uttalande

Det är positivt att ett förslag till Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 har tagits fram. Däremot har arbetsmarknadsförvaltningen inkommit med en rad kritiska synpunkter. Alliansen instämmer till stora delar med de punkter som förvaltningen tar upp som problematiska. Det behöver tydliggöras vilka inom staden som ansvarar för att utföra det som i programmet gäller att staden ska erbjuda *ändamålsenligt stöd och effektiv matchning*. Ansvarsfördelningen mellan olika nämnder behöver här vara tydlig. Samt hur avgränsning och ansvaret ser ut för samverkan med arbetsförmedlingen.

Alliansen är ytterst kritiska till indikatorn: *Andel vuxna personer med funktionsnedsättning som är beviljade insatser från socialtjänsten och som kan försörja sig själva*. Vi tolkar detta som att funktionsnedsatta personer som går från försörjningsstöd till exempelvis aktivitetsersättning eller sjukersättning, ska räknas till självförsörjande. Staden står alltså inte längre för deras försörjning, samtidigt står personen utanför arbetsmarknaden. Räknas dessa personer som självförsörjande, trots att de erhåller bidrag, riskerar strävan att få dessa människor i arbetet gå åt motsatt håll. Individens möjligheter till inträde på arbetsmarknaden kommer avsevärt att försämrast.

Enligt programmet ska staden aktivt erbjuda personer med funktionsnedsättning, anställning, praktikplatser och sommarjobb. Det saknas dock indikatorer för att kunna följa upp detta mål. Det blir problematiskt när det inte finns möjligheter att föra register över personer med funktionsnedsättning, hur ska uppföljning då ske? Det måste iså fall finnas andra sätt att följa upp uppdraget på ett lagligt sätt. Antingen får det skapas möjligheter att följa upp eller också måste målet tas bort.

När det gäller fokusområdet rätten till utbildning föreslås bland annat uppföljning av andel elever med funktionsnedsättning inom respektive skolform som upplever att de får de hjälpmedel de behöver. Samt uppföljning av andel elever med särskilt stöd som når målen för respektive skolform. Även här blir det svårt att tillämpa en trovärdig uppföljning när det inte finns möjlighet att registrera personer med funktionsvariation.

Det idag finns omfattande program inom området mänskliga rättigheter ett gemensamt program för alla delar inom området hade därför underlättat implementeringsarbetet och efterlevnaden. Det måste finnas rimliga förutsättningar och tillräckligt med stöd för våra medarbetare att kunna arbeta efter de direktiv som ges.

§ 6**Yttrande över remiss angående revidering av ramavtal med SISAB gällande utbildningslokaler**

AMN 2017-0301-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ” Revidering av samverkansavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, gällande utbildningslokaler” för yttrande. I ärendet framgår att inriktningen är att skapa ökade incitament att bygga rationellt och kostnadseffektivt i samband med ny-, om- och tillbyggnader. I samband med revideringen föreslås ett antal andra justeringar för att förbättra och förtydliga hyresförhållandena mellan SISAB och inhyrande nämnder gällande de pedagogiska lokalerna.

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till förslaget och anser att det är bra med ett ökat incitament för att bygga rationellt och kostnadseffektivt och att förtydliga hyresförhållandena mellan SISAB och hyresgäster. Förvaltningen ställer sig också positivt till en förenklad process och tydligare ansvarsfördelning i samband med om- och tillbyggnationer samt att förtydliganden görs i ansvarsfördelning gällande drift och underhåll.

Arbetsmarknadsförvaltningen hyr lokaler från SISAB för verksamhet i Åsö vuxengymnasium, Sfi Söderort och Sfi Västerort. Av förvaltningens totala inhyrda lokalbestånd utgörs en mindre andel av fastigheter som ägs av SISAB.

Att införa ett riktvärde per ny utbildningsplats för att beräkna det administrativa tillägget anses som en bra utgångspunkt, men arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att riktvärdet på 400 000 kronor kan bli svårt att applicera på de utbildningsformer som bedrivs av förvaltningen. Arbetsmarknadsförvaltningen ser ett behov av ett differentierat riktvärde exklusive specialsalar, idrott och kök/matsal som blir adekvat för bedrivandet av vuxenutbildning.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2018.

Beslutsgång

Ordföranden Mirja Räihä (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Gulan Avci (L) lämnade följande särskilda uttalande.

En god utbildning är avgörande för att alla individer ska få möjlighet att forma sitt eget liv. För att rektorer, lärare, barn, elever och föräldrar ska kunna fokusera på kunskapsmålen krävs det att det finns en god tillgång på kvalitativa förskole- och skollokaler. En långsiktig och konsekvent planering av utbyggnaden av SISAB:s bestånd är viktig för att alla elever ska erbjudas en kvalitativ utbildning. SISAB ska i sin planering ha ett långt tidsperspektiv, en kontinuerlig uppföljning och tydliga målsättningar.

Samverkansavtalet, som är en revidering av det nu gällande ramavtalet, siktar mot incitament för att minska kostnaderna för nybyggnation. Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. Tillgången till bra förskolor och skolor med en god miljö för barnen är viktig för stockholmarna och har betydelse för Stockholms attraktivitet som stad att bo och arbeta i. Utbyggnadstakten av nya förskolor och skolor måste vara hög.

Det är dock avgörande för skolornas och förskolornas ekonomi i framtiden att kostnaden för de nya lokalerna inte blir för höga. Detta är särskilt viktigt när 50-års amortering nu börjar tillämpas, då högre kostnader inte kommer märkas på hyran de första åren på samma sätt som idag. I det föreslagna samarbetsavtalet presenteras en struktur där SISAB får ta en större administrativ peng om kostnaden per tillskapad plats understiger riktvärdet 400000 SEK.

400000 SEK per tillskapad plats gäller enligt avtalet oavsett vilken verksamhet det är som bedrivs. SISAB bygger och äger utbildningslokaler med flera användningsområden, förskola, skola, vuxenutbildning. Dessa olika hyresgäster har olika behov och regleras av olika lagar. Till exempel ska skolan ha tillgång till gymnastiksalar etc. Vuxenutbildningen har inte dessa lagkrav eller behov. Rimligtvis borde riktvärdet differentieras för de olika verksamheterna, ett riktvärde för grundskola, gymnasie, förskola, vuxenutbildning etc.

En analys borde också göras av hur många nybyggnationer och tillbyggnationer som överstiger riktvärdet 400000 SEK idag. Ett riktvärde som ligger för lågt eller för högt riskerar att skapa fel incitament för kostnads- och kvalitetskontroll. Analysen borde inkludera vilken sorts nybyggnation som överstiger eller understiger

riktvärdet och av vilka anledningar byggen fördyras eller blir billigare än genomsnittet.

En problematik som ökar kostnaderna för nybyggnation av utbildningslokaler är att planeringen av dessa inte prioriteras av Stockholms stad vid planering av nya områden. Det är avgörande att SISAB får möjlighet att delta tidigare i processerna och att samarbetet mellan SISAB och bland andra utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret samt exploateringskontoret fungerar bra. Denna samverkan nämns inte i det föreslagna samverkansavtalet, och avtalet riskerar därmed att missa den mest fördyrande omständigheten för nybyggnation – att byggnationen inte planeras på tomter som är ändamålsenliga och med ett långt tidsperspektiv för att möjliggöra ett kostnadseffektivt byggande.

§ 7

Verksamhetsberättelse med bokslut 2017 för arbetsmarknadsnämnden

AMN 2016-316-01.02

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa verksamhetsberättelse med bokslut för 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa väsentligt belopp för periodiseringar till 100 000 kr.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna uppföljningen av Internkontrollplanen, i enlighet med bilaga 1.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna redovisningen av kommunfullmäktiges uppdrag, i enlighet med bilaga 2.
5. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart..

Ärendet

Arbetsmarknadsnämndens huvuduppdrag är att rusta stockholmare för arbete och studier samt att erbjuda utbildning. Nämndens kärnverksamheter består av vuxenutbildning inklusive undervisning i svenska för invandrare (sfi) samt arbetsmarknadsinsatser.

Stockholm är en tillväxtregion med goda arbetsmöjligheter jämfört med många delar av landet och arbetsmarknaden präglas av en ökande brist på arbetskraft inom vissa branscher. Samtidigt har vissa grupper som står längre från arbetsmarknaden fortsatt stora svårigheter att finna ett arbete. Det gäller särskilt de som har otillräcklig utbildningsbakgrund och därmed inte kan uppfylla de krav som regionens kunskapsintensiva arbetsmarknad ställer. Särskilt utsatta grupper är unga, nyanlända och kvinnor med kort utbildning. Därutöver är långtidsarbetslöshet en försvårande faktor.

Ett viktigt fokus för nämnden har under året varit att få fler kortutbildade att både söka sig till och klara av en utbildning inom vuxenutbildningen. Ett led i detta är att nämnden startat flera kombinationsutbildningar där utbildning i sfi kombineras med yrkesutbildning inom vuxenutbildningen. En framgångsfaktor i detta arbete är också att utbildningarna sker i nära samverkan med arbetsgivare så att utbildningen direkt kan leda till jobb. Resultaten av dessa insatser har varit goda. Detta strategiska utvecklingsarbete kommer att fortsätta även under 2018.

Utvecklingsarbete och metodutveckling inom nämndens samtliga verksamhetsområden har under året särskilt inriktats mot unga utanför arbetsliv och utbildning, personer med funktionsnedsättning av olika slag, långtidsarbetslösa och personer med bristande

kunskaper i svenska.

Under 2017 har nämndens arbete inom stadens hållbarhetskommision fokuserat på nyanländas etablering på arbetsmarknaden samt på företagande som en väg till egenförsörjning.

Samverkan med andra är en förutsättning för nämnden att klara uppdraget och bidra till att arbetsgivare snabbt kan hitta den kompetens de behöver i Stockholm. Samverkan har därför varit ett prioriterat utvecklingsområde under året. Centrala samverkanspartner har varit arbetsgivare, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, socialnämnden, Stockholm Business Region (SBR) samt arbetsförmedlingen. Samverkan inom ramen för samordningsförbundet, FINSAM, har också utvecklats på ett mycket positivt sätt under året och utmynnat i ett antal gemensamma utvecklingsprojekt.

Nämnden har även i uppdrag att samordna vissa verksamheter som operativt bedrivs inom flera nämnder i staden. Det gäller samordning av sommarjobb för unga, stadens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret, stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsverksamheter, offentligt skyddat arbete samt stadens flyktingmottagande. Nämnden har under året strävat efter att bidra till utvecklingen inom dessa verksamhetsområden i nära samverkan med övriga berörda nämnder. När det gäller samordningen av stadens flyktingmottagning har detta under 2017 i viss grad samordnats av kommunstyrelsen utifrån ett ökat flyktingmottagande i staden, men från 2018 har nämnden fått ett förtydligt samordningsansvar i frågan.

Sammanfattningsvis har nämnden under året bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete med utgångspunkt i de prioriterade utvecklingsområden som fastställdes i verksamhetsplanen för 2017. Denna verksamhetsberättelse visar på en god måluppfyllelse inom samtliga verksamhetsområden.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2018.

Beslutsgång

Ordföranden Mirja Räihä (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Särskilt uttalande

Stockholm är idag en segregerad stad. Rinkeby – Kista är en av de stadsdelar med högst arbetslöshet och en hög andel som uppbär ekonomiskt bistånd. Jämfört med Östermalm är andelen arbetslösa drygt fyra gånger större i Rinkeby-Kista. Här finns också en stor koncentration av personer med utländsk bakgrund. Utmaningen ligger i att få fler i arbete, en bättre integration och korta vägen från bidrag till jobb. Vi behöver en arbetsmarknad som välkomnar alla, även dem med bristande erfarenheter, lägre kunskapsnivåer och sämre kunskaper i det svenska språket. Dessvärre står socialdemokratiska majoriteten handfallna. Istället för att lösa de problem Stockholm står inför med kraftfulla reformer har majoriteten valt att förlita sig på att den ekonomiska högkonjunkturen och subventionerade anställningar. Det håller inte. Nu råder högkonjunktur, men snart väntar lågkonjunktur och majoritetens passivitet och oförmåga att ta itu med segregationen såväl som integrationen är mycket oroväckande. När det gäller måluppfyllningar är det problematiskt att utvärdera om det uppfyllts eller inte. ”Fler i arbete” behöver exempelvis inte vara ett målresultat av förvaltningens arbete utan de största delarna är ju befolkningsökning och högkonjunktur som ligger bakom.

Stockholm utvecklas alltmer till ett kunskapsintensivt samhälle. Framöver kommer därför staden få stora utmaningar med etablerandet av kortutbildade på arbetsmarknaden. Utrikesfödda är överrepresenterade i gruppen och kortutbildade är i hög grad koncentrerade till socioekonomiskt svaga stadsdelar. Det är inte möjligt för alla människor att utbilda sig ut ur arbetslöshet, men det är tydligt att det måste till en offensiv satsning på utbildning. Annars riskerar vi dels ett stort kunskapsgap i samhället, dels en ökad risk för långtidsarbetslöshet för denna grupp. Vuxenutbildningen måste reformeras, effektiviseras och moderniseras. Det är positivt att nämnden i början av 2017 startade *Ett sammanhållet program för kortutbildade*. Med målet är att nyanlända med kort utbildningsbakgrund ska få ett hållbart fäste på arbetsmarknaden på kortare tid än idag. Vi noterar att det görs flera insatser för denna grupp, det är bra. Samtidigt kommer dessa insatser för sent. Detta skulle stå klart från dag ett under 2015 när flyktningmottagandet nådde sin topp. Det räcker inte att 3 år senare etablera insatserna.

Nämnden har startat flera kombinationsutbildningar där utbildning i sfi kombineras med yrkesutbildning inom vuxenutbildningen. Detta sker i nära samverkan med arbetsgivare.

Vi vill framhäva vikten av en tydlig uppföljning för hur många som kommer i arbete och hur många som kommer i subventionerade anställningar efter skolgången. Det är bra att fokusera på utbildningar som faktiskt har en koppling till arbetsmarknaden, men leder denna satsning enbart till subventionerade anställningar måste systemet ses över.

Gruppen unga som varken jobbar eller studerar är oroväckande stor i Stockholm. I hela regionen finns det idag ca 15 345 mellan 16 och 29 år som varken arbetar eller studerar. Knappt hälften av alla personer 16-29 år återfinns i Stockholms stad. 20 procent av samtliga utrikes födda i åldern 16-29 år klassificeras som UVAS(unga som varken jobbar eller studerar) vilket kan jämföras med 7 procent bland inrikes födda i samma åldersintervall. Förvaltningen redogör för att 679 personer i denna grupp har skrivits in i Jobbtorget verksamheter, nämndens mål var 350. Målet uppfylls, men det är fortfarande 6 821 ungdomar kvar, som inte har någon sysselsättning eller studerar. Det är tydligt att mer måste göras för att nå målgruppen.

Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt men som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Förvaltningen redogör att 2 471 unga har nåtts, närmare 75 procent som nåddes hade någon form av sysselsättning. Av de unga som inte hade någon sysselsättning valde mer än hälften att skriva in sig vid Jobbtorget, total 442 personer. Vi saknar dock information om hur många som avbryter sina insatser, samt vilka insatser ungdomarna deltar i. Det är viktigt att unga inte enbart *skriver in sig* på Jobbtorg utan deltar aktivt i de insatser som erbjuds. Det saknas även information om hur staden arbetar med den andra halvan som inte skrivits in.

När det gäller subventionerade jobb ser vi att de ökar både för de statliga och kommunala jobben. Allt fler grupper omfattas även av denna typ av anställning. Vi ser det som väldigt problematiskt. Subventionerat jobb bör gå till de personer som behöver det som mest. Det finns också risk för att personer fastnar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder och att detta till slut blir personens långvariga försörjning. Staten har det huvudsakliga ansvaret för arbetsmarknadspolitiska ansvaret men vi ser alltmer att kommunen börjar ta över ansvaret. Det blir två parallella system som människor riskerar att snurra runt i. Staden borde istället fokusera

mer på att skapa förutsättningar för människor att få riktiga jobb, alltså sådana som inte är subventionerade.

När det gäller målet att Stockholm ska vara en stad som håller ihop med levande stadsdelar uppfylls målet helt. Det är ytterst märkligt dels med anledning av ojämlikhet som förekommer mellan stadsdelarna, vad gäller arbetslöshet, ekonomiskt bistånd, ohälsa m.m. Dels att otryggheten ökat markant och parallellsamhällen som vuxit fram och kraftigt förstärkts under mandatperioden. Vapen i omlopp och upprepade skjutningar understryker detta fenomen. För oss är det ingen sammanhållen stad, snarare en stad som håller på att gå itu.

Det är ytterst allvarligt att majoriteten beskriver att målet om ett bra företagsklimat är uppfyllt när Stockholm sjunker återigen i placering när Svenskt Näringsliv i sin årliga ranking listar företagsklimatet i Sveriges kommuner. Till det kommer att den socialdemokratiskt ledda majoriteten sedan oktober 2014 fört en ideologisk kommunalisering av välfungerande välfärdsverksamheter. På sikt äventyras valfriheten och mångfalden i välfärden, investeringsviljan och stadens ekonomiska hushållning. Det försvårar inte minst för entreprenörskapet framförallt i branscher där kvinnor arbetar och verkar.

Alliansen vill se en tydlig jobbpolitik som syftar till att ge stockholmarna förutsättningar till egen försörjning, som korta vägen från bidrag till jobb och minskar jobbklyftan mellan inrikes- och utrikesfödda. Genom jobb får stockholmarna försörjning, men också samhörighet och trygghet, vänner och möjlighet till utveckling och välstånd. Jobben ska också komma fler till del. Fler behöver rustas för det första jobbet, det ska alltid löna sig att ta ett jobb. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Särskilt uttalande

Stockholm är idag en segregerad stad. Rinkeby – Kista är en av de stadsdelar med högst arbetslöshet och en hög andel som uppstår ekonomiskt bistånd. Jämfört med Östermalm är andelen arbetslösa drygt fyra gånger större i Rinkeby-Kista. Här finns också en stor koncentration av personer med utländsk bakgrund. Utmaningen ligger i att få fler i arbete, en bättre integration och korta vägen från

bidrag till jobb. Vi behöver en arbetsmarknad som välkomnar alla, även dem med bristande erfarenheter, lägre kunskapsnivåer och sämre kunskaper i det svenska språket. Dessvärre står socialdemokratiska majoriteten handfallna. Istället för att lösa de problem Stockholm står inför med kraftfulla reformer har majoriteten valt att förlita sig på att den ekonomiska högkonjunkturen och subventionerade anställningar. Det håller inte. Nu råder högkonjunktur, men snart väntar lågkonjunktur och majoritetens passivitet och oförmåga att ta itu med segregationen såväl som integrationen är mycket oroväckande. När det gäller måluppfyllningar är det problematiskt att utvärdera om det uppfyllts eller inte. "Fler i arbete" behöver exempelvis inte vara ett målresultat av förvaltningens arbete utan de största delarna är ju befolkningsökning och högkonjunktur som ligger bakom.

Stockholm utvecklas alltmer till ett kunskapsintensivt samhälle. Framöver kommer därför staden få stora utmaningar med etablerandet av kortutbildade på arbetsmarknaden. Utrikesfödda är överrepresenterade i gruppen och kortutbildade är i hög grad koncentrerade till socioekonomiskt svaga stadsdelar. Det är inte möjligt för alla människor att utbilda sig ut ur arbetslöshet, men det är tydligt att det måste till en offensiv satsning på utbildning. Annars riskerar vi dels ett stort kunskapsgap i samhället, dels en ökad risk för långtidsarbetslöshet för denna grupp. Vuxenutbildningen måste reformeras, effektiviseras och moderniseras. Det är positivt att nämnden i början av 2017 startade *Ett sammanhållet program för kortutbildade*. Med målet är att nyanlända med kort utbildningsbakgrund ska få ett hållbart fäste på arbetsmarknaden på kortare tid än idag. Vi noterar att det görs flera insatser för denna grupp, det är bra. Samtidigt kommer dessa insatser för sent. Detta skulle stå klart från dag ett under 2015 när flyktningmottagandet nådde sin topp. Det räcker inte att 3 år senare etablera insatserna.

Nämnden har startat flera kombinationsutbildningar där utbildning i sfi kombineras med yrkesutbildning inom vuxenutbildningen. Detta sker i nära samverkan med arbetsgivare.

Vi vill framhäva vikten av en tydlig uppföljning för hur många som kommer i arbete och hur många som kommer i subventionerade anställningar efter skolgången. Det är bra att fokusera på utbildningar som faktiskt har en koppling till arbetsmarknaden, men leder denna satsning enbart till subventionerade anställningar måste systemet ses över.

Gruppen unga som varken jobbar eller studerar är oroväckande stor i Stockholm. I hela regionen finns det idag ca 15 345 mellan 16 och 29 år som varken arbetar eller studerar. Knappt hälften av alla personer 16-29 år återfinns i Stockholms stad. 20 procent av samtliga utrikes födda i åldern 16-29 år klassificeras som UVAS(unga som varken jobbar eller studerar) vilket kan jämföras med 7 procent bland inrikes födda i samma åldersintervall. Förvaltningen redogör för att 679 personer i denna grupp har skrivits in i Jobbtorget verksamheter, nämndens mål var 350. Målet uppfylls, men det är fortfarande 6 821 ungdomar kvar, som inte har någon sysselsättning eller studerar. Det är tydligt att mer måste göras för att nå målgruppen.

Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Förvaltningen redogör att 2 471 unga har nåtts, närmare 75 procent som nåddes hade någon form av sysselsättning. Av de unga som inte hade någon sysselsättning valde mer än hälften att skriva in sig vid Jobbtorget, total 442 personer. Vi saknar dock information om hur många som avbryter sina insatser, samt vilka insatser ungdomarna deltar i. Det är viktigt att unga inte enbart *skriver in sig* på Jobbtorg utan deltar aktivt i de insatser som erbjuds. Det saknas även information om hur staden arbetar med den andra halvan som inte skrivits in.

När det gäller subventionerade jobb ser vi att de ökar både för de statliga och kommunala jobben. Allt fler grupper omfattas även av denna typ av anställning. Vi ser det som väldigt problematiskt. Subventionerat jobb bör gå till de personer som behöver det som mest. Det finns också risk för att personer fastnar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder och att detta till slut blir personens långvariga försörjning. Staten har det huvudsakliga ansvaret för arbetsmarknadspolitiska ansvaret men vi ser alltmer att kommunen börjar ta över ansvaret. Det blir två parallella system som människor riskerar att snurra runt i. Staden borde istället fokusera mer på att skapa förutsättningar för människor att få riktiga jobb, alltså sådana som inte är subventionerade.

När det gäller målet att Stockholm ska vara en stad som håller ihop med levande stadsdelar uppfylls målet helt. Det är ytterst märkligt dels med anledning av ojämlikhet som förekommer mellan stadsdelarna, vad gäller arbetslöshet, ekonomiskt bistånd, ohälsa m.m. Dels att otryggheten ökat markant och parallellsambädden som

vuxit fram och kraftigt förstärkts under mandatperioden. Vapen i omlopp och upprepade skjutningar understryker detta fenomen. För oss är det ingen sammanhållen stad, snarare en stad som håller på att gå itu.

Det är ytterst allvarligt att majoriteten beskriver att målet om ett bra företagsklimat är uppfyllt när Stockholm sjunker återigen i placering när Svenskt Näringsliv i sin årliga ranking listar företagsklimatet i Sveriges kommuner. Till det kommer att den socialdemokratiskt ledda majoriteten sedan oktober 2014 fört en ideologisk kommunalisering av välfungerande välfärdsverksamheter. På sikt äventyras valfriheten och mångfalden i välfärden, investeringsviljan och stadens ekonomiska hushållning. Det försvårar inte minst för entreprenörskapet framförallt i branscher där kvinnor arbetar och verkar.

Alliansen vill se en tydlig jobbpolitik som syftar till att ge stockholmarna förutsättningar till egen försörjning, som korta vägen från bidrag till jobb och minskar jobbklyftan mellan inrikes-och utrikesfödda. Genom jobb får stockholmarna försörjning, men också samhörighet och trygghet, vänner och möjlighet till utveckling och välstånd. Jobben ska också komma fler till del. Fler behöver rustas för det första jobbet, det ska alltid löna sig att ta ett jobb. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga.

§ 8**Beslut om förändringar i delegationsordning för
arbetsmarknadsförvaltningen**

AMN 2015-00012.01.01

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att delegera förtecknade ärenden och ärendegrupper enligt bilaga till förvaltningschefen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att förvaltningschefen får rätt att vidaredelegera förtecknade ärenden och ärendegrupper till annan anställd.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att anmälan av beslut sker löpande till arbetsmarknadsnämnden om inte annat anges i delegationsförteckningen.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att ordförande, eller vid dennes frånvaro vice ordförande, på nämndens vägnar får besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.
5. Arbetsmarknadsnämnden beslutade justera ärendet omedelbart.

Ärendet

Med delegationsbeslut avses ett beslut som egentligen ska fattas av nämnden, men där nämnden beslutat flytta över beslutanderätten till någon annan, det vill säga att beslutet delegeras. Detta görs formellt i ärendet delegationsordning. Eftersom nämnden ska ha det övergripande ansvaret för hela verksamheten kan ärenden som i enlighet med Kommunallagen (KL) 6 kap 34 § avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet inte delegeras.

Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får inte heller delegeras om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. I övriga ärenden gäller i huvudsak att nämnden själv får bedöma vad som ska delegeras.

De i detta ärende föreslagna förändringarna härrör bland annat till ett behov av att göra förtydliganden i förteckningen.

Förtydligandena handlar bland annat om huruvida beslutet är delegerat till förvaltningschef eller vidaredelegerat från förvaltningschef, samt förtydliganden vad gäller vid anmälan av beslut och vid verkställighetsbeslut. Dessa förtydliganden har gjorts bland annat genom en inledande förklarande text till förteckningen samt vid respektive ärende/beslut.

I övrigt finns förslag till förändringar främst inom områdena ekonomi och personal. Dessa förändringar härrör till de förändringar som skett inom förvaltningens organisation där det bland numera till exempel ingår en ny chefsnivå (verksamhetschef).

De relevanta förändringarna i delegationsförteckningen är markerade i bifogad bilaga.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2018.

Beslutsgång

Ordföranden Mirja Räihä (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 9

Anmälningssärenden

Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärenden till handlingarna:

- a) Arbetsmarknadsnämndens protokoll från den 19 december 2017, justerat den 22 december 2017.
- b) Protokoll från möte med rådet för funktionshinderfrågor den 24 januari 2018, justeras den 7 mars 2018.
- c) Beslut fattade av tjänsteman enligt delegation inom området ekonomi/upphandling med dnr AMN 2017-0201, AMN 2017-0315, AMN 2017-0207 samt inom området personal med dnr AMN 2017-307, AMN 2017-0324.
- d) Till nämnden inkomna handlingar till och med den 17 januari 2018.
- e) Protokoll från förvaltningsgruppens möte den 25 januari 2018 justerat den 26 januari 2018.

§ 10

Nämndens frågor

En skrivelse angående Subventionerade arbeten i Stockholms stad överlämnades från Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L), ledamoten Johan Fälldin (C) och ersättaren Ofelia Namazova (KD) till nämnden för beredning.

§ 11

Förvaltningsinformation

Förvaltningschef Arjun Bakshi lämnade följande information.

I slutet av oktober/början av november kontaktade TV4 förvaltningen och begärde ut en stor mängd handlingar och uppgifter. Detta följdes sedan upp med ett stort batteri av frågor gällande SFI och specifikt en upphandlad aktör. Kalla Fakta har intervjuat rektorn för den upphandlade utbildningsanordnaren och programmet kommer att sändas måndagen den 5 februari. Förvaltningen har inte fått någon klarhet i vad reportaget kommer att handla om, utan det har ställts breda frågor och materialet som insamlats har varit bland annat avtal och faktureringar. Förvaltningen avvaktar nu att reportaget sänds för att sedan, med en bild av vad det handlar om, kunna ta eventuella åtgärder utifrån det.
